

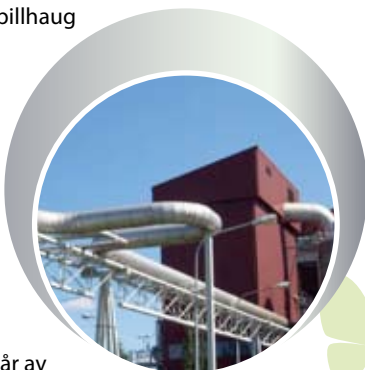
Reisen fra dunken din til gjenvinning

Hva skjer egentlig med avfallet ditt når det forlater deg? Trodde du det havnet på dynga? Slik er det ikke lenger.

1 Alt du ikke kan kildesortere er restavfall og legges i avfallsbeholderen hjemme. Restavfall og matavfall hentes hjemme hos deg av renovasjonsbiler med 2 kammer, ett for mat og ett for restavfall.

2 Restavfallet kjøres til Spillhaug gjenvinningsstasjon for omlasting og videretransport til Frevars forbrenningsanlegg på Øra ved Fredrikstad. Her brennes årlig ca. 92.000 tonn avfall.

Energien i avfallet består av biomasse og gjennvinnes til høytrykksdamp, som leveres til nærliggende industri. Energien erstatter bruk av olje og tilsvarer ca. 210 GWH eller det samme som å brenne 22.000 tonn tungolje. Aurskog-Høland kommune leverer ca. 3500 tonn restavfall pr. år. Restavfallet fra vår kommune gir energi tilsvarende det gjennomsnittlige årlige forbruket til 360 norske husholdninger. Les mer på www.frevar.no.

3 Matavfallet omlastes ved kommunens slamlegg på Auten og videretransporteres til Halden Resirkulering, som lager jord av matavfallet gjennom en kompostprosess.

Avfallsvitenskap

Visste du at...

...ved dårlige grunnforhold kan resirkulert glass brukes som fyllmasse. For eksempel gikk det med nesten 1 million syltetøyglass til stabilisering av nye Halden stasjon.

Hva blir avfallet ditt til?

Avfallet du kildesorterer kan gjenvinnes og brukes til både nye produkter og energi. Jo mer du sorterer, jo mer reduseres forbruket av ikke fornybare ressurser.

Ved for eksempel resirkulering av 1 kilo plastemballasje, spares 2 liter olje. Batterisyre kan faktisk omdannes til vaskepulver. Hermetikkboksene dine kan bli til både binders og sykkeldele. Nedenfor kan du lese om hva de ulike avfallsfraksjonene blir til etter at du har levert det til miljøstasjonen eller til Spillhaug.

Trykksaker

Det brukes ca. 500.000 tonn trykksaker (aviser, blader og lignende) i året i Norge. 2/3 blir det laget nye papirprodukter eller energi av. Innsamlede trykksaker går til Norske Skog sitt anlegg på Skogn eller blir eksportert til utlandet. Aviser, ukeblader, reklame og skrivepapir blir det laget nytt papir av. Returpapiret fra Aurskog-Høland kommune er det Ragn-Sells AS som henter.

Drikkekartong

Det ble brukt 20.000 tonn drikkekartong i Norge i 2008. Det meste er emballasje for melk og juice, men også andre type kartonger. Ca halvparten ble samlet inn og gjenvunnet, og 20 prosent blir energitnyttet. Usortert returkartong blir sendt til papirfabrikker som lager ny emballasjekartong. Bruk av egne poser for drikkekartong gjør sorteringen lettere.

Emballasjekartong

Det ble brukt ca. 40.000 tonn emballasjekartong i Norge i 2008. Med emballasjekartong menes pizzaesker, esker fra frokostblanding, sko, egg og lignende, som ikke er bølgepapp. Halvparten av dette blir materialgjenvunnet og ca. 26 prosent blir energitnyttet. Av emballasjekartong blir det laget ny emballasjekartong.

Isopor (EPS)

Det brukes ca. 5000 tonn EPS i Norge årlig. Det blir blant annet brukt til fiskekasser, men også til emballasje rundt møbler, hvitevarer og lignende. Ca. 30 prosent blir samlet inn og materialgjenvunnet. EPS gjenvinnes til plastprodukter som bygningsartikler, kulepinner, CD-covere, PC-skall og hagemøbler.

Brunt papir

Det blir brukt ca 244.000 tonn brunt papir og bølgepapp i Norge hvert år. Dette blir først og fremst brukt som transportemballasje. Gjenvinningsgraden for brunt papir/ bølgepapp er nesten 90 prosent, og var 95,9 prosent i 2007. Det aller meste går til produksjon av ny emballasje, bare en mindre andel (8 prosent) energiutnyttes.

Plastemballasje

Det blir brukt ca 131.000 tonn plastemballasje i Norge hvert år (emballasje som det har vært miljøfarlige stoffer i er ikke medregnet). Ca. 85 prosent av platen som blir brukt blir samlet inn og gjenvunnet, hvorav 30 prosent materialgjenvinnes. Det lages ny emballasje, blomsterpotter og kompostbinger av platen.

Metallemballasje

Det blir generert ca. 10.000 tonn metallemballasje i Norge hvert år, som hermetikkbokser, aluminiumsformer og lignende. Ca. 65 prosent blir samlet inn og gjenvunnet. De mest verdifulle materialene, som aluminium, blir smeltet om og laget nye aluminiumsprodukter av (for eksempel bilfelger). Noe går til produksjon av binders, sykkeldeleer og andre produkter av metall.

Glassemballasje

I 2008 ble det samlet inn nesten 165 tonn glass- og metallemballasje i Aurskog-Holand kommune. Norsk Glassgjenvinning i Moss sorterer metallet fra glasset og sørger for at materialene går inn i ny produksjon. Noe går til produksjon av ny glassemballasje og noe til produksjon av nye produkter. Eksempler på dette er Glava isolasjon, glassbetong og Glassopor bygningsblokker.

Farlig avfall

For eks. oljeholdig avfall, malingsrester, lakk, lim, kjemikalier, tungmetaller, bilpleiemidler, løsemidler, elektrisk og elektronisk avfall. Statistisk sentralbyrå har beregnet at det oppstod 1.020.000 tonn farlig avfall i 2007. Av dette ble 88.000 tonn håndtert på ukjent måte. Noe blir trolig tomt ut i vasken eller i toalettet, og noe blir lagret på uforsvarlig måte. Det er svært viktig at farlig avfall blir levert inn til Spillhaug.

Avfallsvitenskap

Visste du at...

...det blir brukt ca. 62.000 tonn glassemballasje hvert år i Norge, som flasker og syltetøyglass. Ca. 90 % ble samlet inn og gjenvunnet i 2007. Noe går til produksjon av ny glassemballasje og noe til nye produkter, som f.eks. GLAVA isolasjon og glassbetong.

Elektriske og elektroniske produkter

I 2008 ble det samlet inn over 150.000 tonn EE-avfall i Norge. Dette tilsvarer 33 kilo pr. innbygger og er nesten 20 000 tonn mer enn i 2006. Dette avfallet inneholder stoffer som er skadelige dersom de kommer ut i naturen, blant annet kvikksølv, PCB, kadmium, bly og brom. Samtidig inneholder EE-avfall en del verdifulle metaller som kan gjenvinnes. Det som ikke kan materialgjenvinnes, blir i stor grad brent med energiutnyttelse. EE-avfall skal leveres til butikker som selger den typen produkt det gjelder eller til Spillhaug.

Bokser og plastflasker med pantemerke

Det blir årlig solgt 220 millioner bokser med drikkevarer i Norge. Ni av ti av disse blir samlet inn igjen, og nordmenn er dermed verdensmestere i panning. Boksene blir smeltet om og brukt til nye bokser. Bruken av gjenvinnbare plastflasker har økt kraftig, og det blir brukt mer enn 54 millioner slike flasker i året. Åtte av ti plastflasker med pantemerke blir samlet inn igjen. Disse flaskene blir blant annet til emballasjefolie og forpakkingsbånd.

Kasserte dekk

Det blir samlet inn 35.000 tonn dekk i Norge hvert år. Det er omtrent like mye som det blir solgt, og innsamlingsgraden er dermed nesten 100 prosent. De innsamlede dekkene går til gjenbruk, material- og energigjenvinning. Utrangerte dekk blir brukt til produksjon av veiunderlag, støyvoller, deponioverdekking, sprengmatter med mer. Noe blir også brukt til energiformål, og brennverdien i bildekk er like god som i kull.

Blybatterier

16.000 tonn blybatterier blir solgt i Norge hvert år, feks. blybatterier til biler og maskiner. Ca. 95 prosent av dette blir samlet inn og levert videre til gjenvinning i Sverige og England. Batterikassen blir brukt som råvare i plastindustrien og noe går til energigjenvinning. Det lages blant annet videokassetter, iskraper og hagemøbler av slik plast. Batterisyren blir enten nøytralisert og uskadeliggjort, eller omdannet til vaskepulver. Blyet i batteriene blir viderebehandlet og brukt i nye batterier.